

İçindekiler

Düşünce

- 3 Li-derkenar: *Bir Soru Sorabilir miyim?*
CHUCK FAROE

Kitap

- 5 Müjde'yi Duymayanlar Kurtulabilir mi?
KEN WIEST
- 9 Yaratılış Kitabına Göre Bereket Kavramının Kutsal Kitap Teolojisi Açısından İncelenmesi (2. Bölüm)
MATT CHAMPLIN

Tarih

- 16 Çalışana Serbestlik Tanımak
DAVID C. FINK

Hizmet

- 19 Hizmetiniz Ömür Boyu Sürecektir: Genç Beylere
Tavsiyem
RAY ORTLUND

Kaynak

- 22 Öfke: *Tanrı'yı Oynamak*
ROBERT D. JONES

Giriş

Künye

e-manet

Dergi Sahibi

Anadolu Hristiyan Topluluğu Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Muammer KARAKAYA

Üslupçu

Neslihan ORANCI

Tasarım

Aslan TANRIVERDİ

Dizgi ve Dağıtım

Joshua M. WIBBERLEY

Son Kontrol

Steven K. Mittwede

Yazı Kurulu

Joshua M. WIBBERLEY

Sarah WIBBERLEY

Ken WIEST

Rhonda WIEST

Yazışma adresi

AHT

Cumhuriyet Mah. Millet Cad.

Ünlü Apt. 39/11

Melikgazi

38110 KAYSERİ, TÜRKİYE

İnternet

<https://www.e-manetdergi.org>

e-Posta

iletisim@e-manetdergi.org

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz.

e-manet’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine veya [Facebook](#)’taki [okuyucu grubumuz aracılığıyla](#) iletebilirsiniz.

Çevirmeni belirlenmemiş makaleler Türkçe olarak yazılmıştır.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

Bir Soru Sorabilir miyim?

▼ *Chuck Faroe*

Bir usta mesleki hayatında ne kadar zor, beklenmedik durumlarla karşılaşsa bile çözüm bulmayı bilir. Bunu nasıl becerir? Çünkü ustadır! Yılların birikimiyle artık her türlü durumda ne yapacağını anlar. Mesleğinde olgun ve yetkin bir kişidir.

Çırak ise, toy, deneyimsiz bir çocuk olarak başlar. Çıraklık nasıl bir süreç ki, çırak sonunda usta çıkar? Çırak, ustanın yanında kalır, onun mutlak yetkisine boyun eğer. Arada sırada da ustanın bu ilişkiyi suiistimal ettiği de olmuştur. 16. yüzyılın sonlarında, Ankara’da, Hacı Yahya bin Hacı Kasım adlı bir usta, yolculuğa çıkarken çırağını da yanında götürmüştü. Usta yolculuktan döndüğünde çırağı yanında değilmiş. Çırağın anne ve babası paniğe kapılmışlar ve onu başka bir kasabada bulmuşlar. Sonra ustanın çırağı epeyce bir para olan 18,000 akçeye sattığı anlaşılmış. Bu durum çırağın babasının ustayı mahkemeye vermesiyle sonuçlanmış.¹

Tabii ki bu sıradan bir çıraklık deneyimi hikâyelerinden sayılmaz. Ama çıraklığın epey zorlu bir öğrenim süreci olduğu gerçektir. Çocukluk antropoloğu David F. Lancy, çıraklığın tipik unsurlarını tespit etmek üzere, çok sayıda tarihsel ve uluslararası etnografik kaynakları gözden geçirdi. Sonuç olarak çıraklıkta tutarlı görülen 11 unsur ortaya çıkardı. Bunlardan iki tanesi özellikle ilgimi çekti.

“Çırak ustayı dikkatlice gözlemler, taklit etmeye çalışır, deneme yanılma yapar.”

İlki, ustanın aktif eğitiminin az olması. Çırak ustayı dikkatlice gözlemler, taklit etmeye çalışır, deneme yanılma yapar. Genelde çırağın soru sormasına sıcak bakılmaz. Sözelimi, bir kaynakta çırağın çömlekçi ustasına soru sorduğunda ustasının onu azarladığından söz edilir: “Dikkat etseydin anlardın!” Yunanistan’daki usta çırak ilişkisinde de, çırağın ustaya soru sorması saygısızlık sayılır, çünkü çırak ustanın yetkisine karşı gelmiş olur! İkinci ilgimi çeken nokta şuydu: Usta, kendisini uzman kılan özel bilgilere sahiptir. Ama bu püf noktaları gizli tutar; usta bunları kendine saklar. Çırak, bu can alıcı bilgileri ustadan “çalmak” için sebatkâr ve kurnaz olmak zorundadır.²

Neden bu konulardan söz ediyorum? Çünkü son günlerde, Mesih’e benzerliğe giden sürecin ne kadar zorlu bir çıraklık olduğu üzerinde düşünüyorum. Yakup, mektubunun birinci bölümünde, mealen şöyle diyor: İyi haberim var! Sıkıntılar, seni imanlı olarak dener, sana dayanmayı öğretir. Dayanmaksa bir süreçtir. Denenmeler esnasında imandan, Rab’den, kiliseden vazgeçmek yerine bu süreci kucaklarsan, sonunda olgun, yetkin, Mesih’e benzer kişi haline gelirsin. Rızalı olunan birçok sıkıntı aracılığıyla çırak usta olur, imanlı da Mesih’e benzer olur.

Ama niye yalan söyleyelim, Mesih değiliz ve sık sık yaşadığımız sıkıntılarla nasıl baş edeceğimizi bilemeyiz. Ne yapmalıyız? Bu soruya cevaben dikkatinizi iyi bildiğiniz bir ayete yönlendirmek istiyorum: “İçinizden birinin bilgelikte eksiği varsa, herkese cömertçe, azarlamadan veren Tanrı’dan istesin; kendisine verilecektir” (Yak. 1:5). Yani, çırak olarak yüce

"Ustamız"a sorabiliriz. Nasıl bir usta bu? Vermeyi seven, cömert bir usta. Çektiğimiz sıkıntıyla baş etmeyi bilemediğimizde O'ndan anlayış dilersek, azarlamadan, alay etmeden gereken anlayışı bize verir. Yeter ki, öylesine sadık ve sevecen bir usta olduğuna kuşkuya kapılmadan güvenelim (bkz. Yak. 1:6-8).

İmanlı hayatımda bu ayete sayısız defa başvurmuşumdur. Böyle durumlarda yaşanan sıkıntıyı, Rab'bin de bir şekilde bana gereken bilgeliği vereceğini tekil olay olarak düşünmüşümdür. Ama bu son günlerde Yakup 1:5 ayetindeki bir nüktenin farkına vardım. "İstesin" olarak çevrilen buyruk, Grekçe'de şimdiki zaman kipindedir. Bu ne demek? Süreklilik veya tekrarlanan bir davranış kasteder. Buna göre, çıraklığımız süresince bilgeliği istemeye devam etmeliyiz.

Jamaikalıların bir atasözü var: Dağların ötesinde yine dağlar var. İmanlı hayatımızda da denemeler bitmez. Ama her seferinde Ustamıza gidip, "Ne yapacağımı gene anlayamadım. Bir soru sorabilir miyim?" diyebiliriz. O da, "Canım benim! Sor tabii! Sor ki sana şimdi ne yapacağımı göstereyim" diyecektir. **E**

Sonnotlar

¹ Suraiya Faroqhi, *Artisans of Empire: Crafts and Craftspeople Under the Ottomans* (Londra: I.B. Tauris, 2009), s. 40.

² David F. Lancy, "First You Must Master Pain: The Nature and Purpose of Apprenticeship," *Anthropology of Work Review*, 23:2, 2012, s. 118-19.

*Oğlum, 25-dakka konuşma bölgesinde
45-dakkalık vaaz verdin. Lisansını ve
atanma belgeni göster bakiim!*

Kaynak: Facebook

Müjde'yi Duymayanlar Kurtulabilir mi?

Ken Wiest

Coğumuz Tanrı'nın sevgisini duyduktan sonra Mesih'e güvenmeye yöneldik. Bu denli sevilmekten zevk duyarız ve Tanrı'nın seçtiklerinden biri olduğumuza seviniriz. Ama Kutsal Kitap'ı öğrenmeye devam ettikçe ilahiyatta ima edilenler doğruluk ve adaletle ilgili algımıza ters gelebilir. Bu konulardan biri de budur: "Müjde'yi duymamış insanlar cehenneme gidecekler mi?" Burada asıl konu Tanrı'nın adaleti ve insanları sevmesidir. Bu makale aslında hem bu konuyu hem de başka zor konuları anlamamızı sağlayabilecek bir metodu açıklar. İzleyeceğimiz metot belirli bazı soruları sormaya dayalıdır. Sorular şöyle:

1. Konu tam olarak ne?
2. Kutsal Kitap'tan konu hakkında ne biliyoruz?
3. Kutsal Kitap'taki bildiklerimizden hangi çıkarımlarda bulunabiliriz?
4. Kutsal Kitap'ın açıklama yapmadığı noktada "bilmiyorum" demeliyiz.

"Tanrı kurtuluş ve yargı konusunda her zaman ve herkese adil, merhametli, lütüfkâr ve sevgi dolu davranır"

Konu tam olarak nedir?

Müjde'yi duymamış olanlara ne olacak? İsa'ya güvenme fırsatı olmamış birini Tanrı cehenneme gönderecek mi cidden? İsa'nın onlar için öldüğünü öğrenme fırsatı olmadığı halde onları kurtarmamak adil mi?

Kutsal Kitap'tan konu hakkında ne biliyoruz?

Tanrı sevgidir, adil, iyi, merhametli ve hikmetlidir. Dünyada yaşanan olayları yorumlarken bu sıfatları görsek de görmesek de, böyle algılasak da algılamasak da, Tanrı'nın planı ve yaptıkları hep bu nitelikleri yansıtır. Hiçbir zaman Tanrı hiçbir sıfatını göz ardı etmez. Yani Tanrı kurtuluş ve yargı konusunda *her zaman* ve *herkese* adil, merhametli, lütüfkâr ve sevgi dolu davranır (Mez. 103; 104; 139 ve 145).

Romalılar 1:18-32'e göre, Tanrı'nın "doğa"da açıkladığı vahiy, Tanrı'yı tanımak konusunda insanların "bahanesi"nin olmamasını sağlamaya yeterlidir. Herkes Tanrı'yı tanır ama O'na teslim olmaz, O'nu yüceltmez, O'na şükretmez. Günahlı insan Tanrı'ya yaklaşmak istemez, Tanrı'nın isteğini yerine getirmeye yanaşmaz. Özerk olmayı, kontrolün kendi elinde olmasını ister. Neyin iyi neyin kötü olduğuna kendisi karar vermek ister. Hem Yahudi olmayanlar (Rom. 1) hem de Yahudiler için geçerlidir bu (Rom. 2). Romalılar 2. bölüm aslında Pavlus'un argümanına katkıda bulunur: "Herkes günahlı ve Tanrı'nın yargısını hak eder" (2:12-16). Romalılar 1'e göre Yahudi olmayanlar Tanrı'nın bildirdiği vahye doğru karşılığı vermezler (1:19-23), bunun yanı sıra Romalılar 2. bölümde Yahudilerin de kendilerine bildirilen vahye (Eski Antlaşma'ya) doğru karşılık vermedikleri belirtilir (Rom. 2:17-29). Tanrı'nın yargıları

"tarafsız, adil ve kişinin yaptıklarına göre"dir, niyetlere göre değil. Kimse zaten doğru olanı yapmaz (Rom. 3:10-20).

Tanrı'ya giden tek gerçek yol İsa'dır. İnsan ancak ve ancak İsa Mesih'e güvenerek kendi günahından kurtulup Tanrı'ya yaklaşabilir (Yu. 14:6; Elç. 4:12). "Tanrı'yı genel olarak tanıyor" veya "Tanrı'yı arıyor" olmak bu kurtuluşa yeterli değil. İlk adım sayılırlar ama nihayetinde insanın İsa'yla ilişkisi olması lazım.

Kutsal Kitap'ta Tanrı Müjde'yi, Tanrı yolunu öğrenmek isteyen kişiye gönderiyor (örn. Elç. 10:9-48). Ayrıca Tanrı dünyanın coğrafyasını ve insanların bulunduğu yerleri (memleketleri) insanların Tanrı'yı aramaları için belirlemiştir (Elç. 17:24-27). Tanrı herkese yakındır (Yer. 23:23-24) ama çoğu kişi O'nu reddeder ve Tanrı'nın yerine kendini koyar (Rom. 1:18-23). Tanrı insanları Müjde'yle kendine "çeker" (Yu. 6:37-45); Kutsal Ruh'un "ikna gücüyle" de çeker (Yu. 16:7-10). Yine de insanlar Kutsal Ruh'a direnebilir (Luk. 7:30; Elç. 7:51).

Tanrı'nın günahkârları cehenneme göndermesi adil bir cezadır. Herkes günahkârdır (Rom. 3:23; 5:12-14) ve adil Tanrı tarafından yargılanmayı hak eder (2Se. 1:6-10). Vahiy'de bulunan ilahilerde bile (11:16-18; 15:3-4 ve 16:5-7) Tanrı'nın yargılarının haklı olduğunu belirtilir. Durum farklı olsaydı ve bazılarının düşündüğü gibi Tanrı'nın herkesi affetmesi gerekiyor olsaydı, Tanrı'nın adaleti de hiçe sayılırdı. Açıkçası Tanrı kurtuluş sağlayarak müdahale etmeseydi, herkesi cehenneme gönderseydi, çok adil bir karşılık olurdu. İnsanların Tanrı'nın yargıları karşısında verdiği tepkiler kendi yüreklerini açığa çıkarır. Buna dikkat edelim:

Yargılanan insanlar, yargıların Tanrı'dan geldiğini bilerek yine de tövbe etmez, kötülük yapmaya devam ederler (Va. 9:20-21 ve 16:9).

"Herkes kendisine sağlanmış bu kurtuluşa karşılık vermeye sorumludur."

Konuyla ilgili hangi çıkarımlarda bulunabiliriz?

Herkes kendisine sağlanmış bu kurtuluşa karşılık vermeye sorumludur (2Ko. 6:2). İsa Mesih'e iman etmeme sebebi olarak "uzak yerlerde bulunan ve İsa'dan haberi olmayan kişilerdi" cümlesinin bir bahane olarak kullanması veya Tanrı'nın planında bir kusur olarak gösterilmesi küstahlıktır ve günahın ta kendisidir. Özerk insan, kötünün ve iyinin ne olduğuna kendisi karar vermiş olur.

Bizler mutlak yetkili, adil ve bilge Tanrı'nın bu insanlara Müjde'yi ulaştırmak için ne yaptığını tam olarak bilemeyiz. Ama herkesin yüreğinin nasıl olduğunu biliriz (Yer. 17:9). 2. Selanikliler 2:10-12'deki sıraya dikkat edin: Tanrı'ya inanmak, gerçeği kabul etmeyen insanlar söz konusu olduğunda, RAB yargısını "kesinleştirmek" üzere yalanlar ortaya çıkartır, böylece bu insanların kaderi belli olur. Bunun yanı sıra başka bir önemli noktaya dikkat edelim: Belli ayetlerde Tanrı'nın adaleti sorgulanır (2Pe. 3:9; Hez. 18), Tanrı'nın bunlara cevapları da bellidir: İnsanların kendileri sorumludur. Tanrı bu insanların yaptıklarını yargılamakta haklıdır. Bunun ışığında şunu da söyleyebiliriz: Tanrı insanların kurtulmasına fazlasıyla fırsat tanır. Mezmur 19:1-7 ve Romalılar 1:18-23'te açıklandığı gibi, Tanrı kendini insana her gün tanıtır.

Diğer yandan şunu da düşünelim: Tanrı'nın iman etmeyen ve paklanmış olmayan günahkârların cennete girmesine izin vermesi adil ve iyi olur muydu? Cennette caniler ve hırsızlarla birlikte olmak ister misiniz? Suçların, günahların cezalandırılmadığını görmek bize neler hissettiriyor? Mesela bir dolandırıcının cezasız serbest bırakıldığını gördüğümüzde adalet sistemi hakkında ne diyoruz?

Tanrı kimin iman edeceğini görür. Kimin Müjde'ye doğru karşılık vereceğini de görür ve bu insanlara Müjde'yi gönderir. Yani Müjde'yi duyup İsa'ya iman edecek hiç kimse cehennemde olmayacak (Rom. 8:28-30).

Kimse kilisenin eksik müjdelemesinden ötürü cehennemde bulunmayacak. Kimse coğrafi kısıtlılıktan ötürü cehennemde olamaz. Nihai olarak insanın kurtuluşu Tanrı'nın işidir.

Kurtuluş tamamen Tanrı'dan olduğuna göre (2Ko. 5:18) müjdelemenin kime ulaşması gerektiği de O'nun sorumluluğundadır. Yani iman edecek kim olursa olsun, nerede olursa olsun, Tanrı ona Müjde'yi mutlaka ulaştıracaktır. Melkisedek ile Kornelius buna güzel örneklerdir (Yar. 14 ve Elç. 10); Yunus ve Asurlular da başka açıdan buna örnektir.

Bundan ayrı başka bir görüş, bazı ayetlerin "ölüm"den sonra insanların "ikinci şansı" olacağı yorumuyla ilgilidir (1Pe. 3:19 vd. ve 1Pe. 4:6). Halbuki o ayetlerin bağlamına bakıldığında bundan farklı bir anlama geldiğini görürüz. 1. Petrus 3. bölüm Nuh'un zamanıyla ruhlarla ilgilidir. 1. Petrus 4:6'daysa, yakın zamanda "ölmüş" insanlara kendileri henüz hayattayken Müjde'nin "verilmiş" (fiil geçmiş zamandır) olduğunu görürüz. Yani İsa'nın ölmüş insanlara Müjde'yi duyurması söz konusu değildir. Zaten bu fikir yukarıda yazılan gerçeklere ters düşer.

Sonuç olarak kurtuluş tek şarta bağlıdır: İsa'ya güvenmek. Başka hiçbir yol yeterli gelmez. Hiç kimse kurtuluşu hak etmez, her insan cehennem gazabını hak eder, Tanrı'nın adil yargısını hak eder. Müjdeleme kilisenin sorumluluğu, fakat bireyin kurtuluşundan kilise sorumlu değil.

Ölümden sonra insanın İsa'ya iman etme fırsatı yoktur. Demek ki insana sonsuz varış yerini belirlemek için yalnız bu dünyadayken fırsat tanınır.

"Kurtuluş tamamen Tanrı'dan olduğuna göre müjdelemenin kime ulaşması gerektiği de O'nun sorumluluğundadır. "

Kutsal Kitap'ın açıklama yapmadığı noktalarda "bilmiyorum" demeliyiz

Bizim her zaman Tanrı'nın sözüne bakmamız gerekir ama şunu da unutmamak lazım, Tanrı'nın sözü aklımıza gelen her soruyu yanıtlamaz. Bazı konular hakkında, özellikle bizi ciddi ölçüde ilgilendiren bazı konular hakkında tamamen açık bir yönlendirme yok. Örneğin, bebeklerin ölümden sonraki durumu veya özürülerin durumu Kutsal Yazılar'da açıkça bildirilmez. Böyle konular söz konusu olduğunda Kutsal Kitap'ın sessiz kalışını kabul edebilir, "teolojiden çıkarım"lar neyse, söyleyebiliriz.

Bebeklerin ve özürülerin durumu için Kutsal Kitap'ta belli bir söz olmasa da, konuyla alakalı olabilecek bildiğimiz teolojik gerçekler bunlardır:

1. İsa'nın ölümü ve dirilişi herkesin günahları içindir. İsa bebeklerin ve özürülerin yerine öldü (1Pe. 3:18; Gal. 3:13-14; 1Ti. 2:5-6; 2Ko. 5:21).
2. Tanrı hiç kimsenin mahvolmasını istemez; herkesin tövbe etmesini ister (2Pe. 3:9).
3. Dünyaya gelen herkes Adem'e aittir, yüreği günahkârdır; pırıl pırıl bir insan yoktur (Rom. 3:9-20; 5:12-14).
4. Tanrı'ya giden tek gerçek yol İsa'dır. İnsan ancak ve ancak İsa Mesih'e güvenerek kendi günahından kurtulup Tanrı'ya yaklaşabilir (Yu. 14:6, Elç. 4:12). Kişinin Müjde'yi anlayıp İsa'ya iman etmesi gereği söz konusu olduğuna göre, "anlama" ve "iman etme" kapasitesinin olduğunun da varsayıldığı anlaşılmaktadır.
5. Tanrı, seçtiği herkese Müjde'yi bir şekilde ulaştırır (örn. Elç. 10).

6. Tanrı lütufkâr, merhametli, adil ve kutsal ve de bilgedir.
7. İnsanların yargılanması kitaplarda yazılanlardan gelir; Rab bize cennete girmenin yaşam kitabına bağlı olduğunu bildirmiştir (Va. 20:11-15).
8. Ebedi ölüm İsa'ya iman etmemekle birebir ilişkilidir (Va. 20:11-15; Yu. 3:18). Adem'den miras günahlılık ile insanın kendi günahlarından ötürü hak ettiği ebedi ölüm İsa'nın ölümü sayesinde telafi edildi (Rom. 5:12-21). Kutsal Kitap hayatta karşılaştığımız her durum ve tecrübe için bir açıklama vermiyor. Yine de tam bir yönlendiriş göremediğimiz bir konuda Tanrı'nın karakterine güveniyoruz. Unutmayalım ki Tanrı'nın bizim adalete ve sevgiye dair kendi fikirlerimizi tatmin etmesi gerekmez. Tanrı O'dur, biz Tanrı değiliz. Ama kurtuluşumuz için kendini feda eden Tanrı'nın her zaman doğru ve iyi olanı yaptığına ve yapacağına güvenebiliriz. **E**

“Kutsal Kitapsal teoloji Kutsal Kitap'ı altmış altı ayrı kitapmış gibi değil de, tek olay örgüsüne sahip –Tanrı'nın görkeminin İsa Mesih aracılığıyla gösterilmesi– tek kitap olarak okumakla ilgilidir. Öyleyse Kutsal Kitapsal teoloji, çeşitliliğinin içersinde Kutsal Kitap'ın birliğini keşfetmekle ilgilidir.

“İsa'yı ve Yeni Antlaşma'nın geri kalanını Eski Antlaşma'nın ışığında kavramadan anlamamızın bir yolu yoktur. İsa tekrar tekrar ikinci Adem (Rom. 5), ikinci Musa (Mar. 6; Yu. 5), ikinci Davut (Mat. 12) ve ikinci Süleyman olarak (Luk. 11) sunulmuştur. Sağladığı kurtuluş ikinci Mısır'dan Çıkış (İbr. 12) ve sürgünden dönüş (Luk. 4); kilise ise diri tapınak (1Pe. 2) ve Tanrı'nın İsraili (Gal. 6) olarak tanımlanmıştır.

“Tanrı'nın başkasına yönelik sevgisini ifade etmediği veya başkasından sevgi görmediği bir zaman olmamıştır. Baba Oğul'u sever, Oğul Baba'yı sever. Sevgi Üçlübirlik'in doğası içine işlemiştir. Tanrı sevgi olmadan Tanrı olamaz, çünkü Tanrı sevgidir. Sevgi, yalnız Tanrı'nın sıfatlarından biri değildir. Örneğin Tanrı günaha karşı gazap doludur, fakat Kutsal Yazılar asla Tanrı'nın gazap olduğunu söylemez, çünkü gazabı kendisinin dışında olan bir şeye –günaha– yöneliktir. Sonsuzlukta, Tanrı'nın öfkesinin ifade edilmediği bir zaman dilimi olmuştu. Ama Tanrı'nın sevgi olmadığı bir zaman yoktur, çünkü Baba'nın Oğul'a yönelik sevgisi ve Oğul'un Baba'ya yönelik sevgisi ebedidir. Günahın varlığı değilken, Tanrı öfke olmasaydı da hâlâ Tanrı olabilirdi. Günahın varlığı değilken, Tanrı merhamet olmasaydı da hâlâ Tanrı olabilirdi. Günahın varlığı değilken, Tanrı sabır olmasaydı da hâlâ Tanrı olabilirdi. Fakat Tanrı sevgi olmadan Tanrı olamaz, çünkü Tanrı sevgidir ve O'nun sevgi olmadığı hiçbir an olmamıştır ve asla olmayacaktır.”

Michael Lawrence

Biblical Theology in the Life of the Church: A Guide for Ministers, 9Marks (Carol Stream, Illinois: Crossway, 2010), s. 15, 65, 147.

Yaratılış Kitabına Göre Bereket Kavramının Kutsal Kitap Teolojisi Açısından İncelenmesi

(2. Bölüm)

✶ *Matt Champlin*

✶ *Onur Yöş*

Matt Champlin Uluslararası Northland Üniversitesi'nde Kutsal Kitap ve teoloji eğitimiyle mezun olmuştur ve şu anda Türkiye, İstanbul'da İngiliz Dili okutmanı görevini sürdürmektedir.

4. İnsanın Bereket ve Lanet Aracılığı

Yaratılış kitabındaki bereketlerin çoğu doğrudan Tanrı'nın ağzından telaffuz edilmiştir. İnsanların bereketi telaffuz etmesi gibi durumlarda ise Yaratılış bunları yeterli etkiye sahip olarak gösterir, çünkü bereketi ya sözlü olarak ya da gelecekteki sağlayışıyla onaylayan Tanrı'dır. Bereketin bu tür değişkenlerinin farkında olmak önemli, çünkü bereketler, sunuldukları ayetleri şamanistik anlamda değerlendiren yorumlarla hiçe sayılıp yok edilebilirler.¹ Yaratılış kitabındaki her tür "sihir" Tanrı'nın etkin gücünün ortaya çıkmasıdır. İnsanlar yalnızca Tanrı'nın iradesi ile uyum içinde olduklarında bereketin ya da lanetin etkin bir aracı olabilirler.² Bu durum özellikle Avram'ın ilk bereketlenmesinde belirgin görülür: "Seni kutsayanları kutsayacak, seni lanetleyeni lanetleyeceğim" (Yar. 12:3). İnsanlar Avram'ı lanetleyemeyecekler, dahası Avram'a karşı koymaları halinde lanetleneceklerdi, çünkü RAB onlara karşı olacaktı.³ Melkisedek ve Avimelek olayları (sırasıyla Yar. 14. ve 20. bölümler) bereketleme eyleminin olumlu ve olumsuz yanlarını resmetmektedir.⁴

Tanrı'nın yerine bereketi veya laneti yürürlüğe koyan ilk kişi aslında Nuh'tur; Kenan gerçekten de lanetlenmiştir (Yar. 10:15-18 ile 15:16'yı karşılaştırın), dahası RAB ile Sam bir bereket ilişkisiyle birbirine bağlanmıştır (9:25-26 ile 12:1-3'ü karşılaştırın). Bundan yıllar sonra yaşayan İbrahim'in İshak'ı resmi bir şekilde bereketlemesine ihtiyaç duyulmaz, çünkü Tanrı İshak'ın zaten bereketlendiğini bildirmişti. Oysa İshak bereketi kendisinden sonraki kuşağa iletme gayretine girdi ve bir dizi dolambaçlı olay aracılığıyla Tanrı'nın seçilmiş oğlu Yakup'u gerçekten de bereketledi ve bereket konuşmasını öyle bir ifadeyle dile getirdi ki bereketinde Tanrı'nın rolünü vurguladı (27:27-29; 28:1-4). Yakup da en nihayetinde oğullarını bereketledi

ve her bir oğlunu onların kişiliğine “uygun biçimde kutsadı” (49:28). Tüm bunlar doğrultusunda, bereket ister doğrudan Tanrı’nın ağzından çıkmış olsun ister bir insan aracılığıyla verilmiş olsun, *sadece* etkin olan ve *daima* etkin kalacak olan Tanrı’nın bereketidir.

5. Bereketin Yaratılış Kitabı’nda Yerine Gelmesi

Eğer gerçek tüm bereketin mutlak kaynağının Tanrı olduğu doğru ise ve Tanrı’nın belli bir bereketi almamış kişiyi henüz bereketlememiş olduğu doğru ise, Tanrı’nın bereketlemesinin Yaratılış kitabında sık sık gerçekleşmesini beklemek doğaldır; bereket sözleri bu kitabın her yerine saçılmış haldedir. Öyleyse Tanrı’nın bereketi Yaratılış kitabında gerçekleşmiş midir? Eğer gerçekleşmişse, nasıl gerçekleşmiştir? Bereket insan eyleminden bağımsız halde etkin midir, yoksa insanlar bereketi alabilmek için bir işbirliği yürütmek zorunda mıdır? Yaratılış kitabındaki yanıt biraz çelişkili gibi gelebilir ama sadece ataların yaşamlarıyla bize sunulandan öğrenebildiğimiz kadarıyla görünen budur.

Tanrı’nın bereketi daima istenen sonucu yaratır ama Tanrı’nın bereketinin etkin hale gelmesi için genellikle insanın itaati gerekir. Adem ile Havva, Tanrı’nın bereketini reddetti ve lanet altında acı çekti. Fakat Adem ile Havva’nın kendileri lanetlenmedi, hatta bazı bereketler bile aldılar (3. ve 4. bölümler). Buna bağlı olarak, Yaratılış kitabındaki asli karakterler, sürekli

“Tanrı’nın bereketi daima istenen sonucu yaratır ama Tanrı’nın bereketinin etkin hale gelmesi için genellikle insanın itaati gerekir.”

olarak yanlış arzuları, korkuları, hırsları, gururları ve buna benzer daha pek çok şeyleri bulunan kusurlu insanlar olarak gösterilmektedir. Her biri diğerlerinin aldığı laneti hak ediyordu ama aynı zamanda her biri Tanrı’ya imanla karşılık vermişti. Nuh, Tanrı ile yürüdü, ancak sarhoş olduğu bir anda sapkın yürekli Kenan’ın ve onun soyunun meydana çıkmasına sebep olacak olayın girişiminde bulundu. İbrahim ise kutsandı ve İbrahim korku içinde

başboş dolandığında bile Tanrı onun soyunu korudu.

Yakup, İbrahim’in bereketini babasından miras aldığı için (özellikle de babasını aldattığı olaydan ayrı bir zamanda aldığı için; bkz. Yar. 28:1-5) en ilginç örnek olabilir. Bu olaydan kısa süre sonra bereket bir görünme aracılığıyla RAB tarafından onaylanır, üstelik *İbrahim’in Tanrısı henüz Yakup’un Tanrısı olmamışken!* Gerçekten de Yakup’un beyanlarına bakıldığında, Kenan’a dönüşüne, özellikle de Beytel deneyimine dek, Yakup’un İbrahim’in Tanrısına adanmış olduğu ya da O’nun kendi Tanrısı olduğunu kabul ettiği pek görülüyor (28:20-22; 31-32 ve 35. bölümler). Yine de Tanrı onu bereketledi ve o bereketlendi. Bereketin gözle görünen belirtileri mevcuttu, hatta dışarıdan gözlemleyenler bunu görebiliyordu (30:27) ama itaat edip güven duyan bir ilişkinin güzelliğinden yoksundu. Bu doğrultuda, Yakup’un Beytel’e kadar olan yaşamı şöyle özetlenebilir: “RAB Yakup ile birlikteydi ama Yakup henüz RAB’le birlikte değildi.”

Sonraki nesildeyse Yusuf’un içinde bulunduğu şartlar durumun tam da tersini gösteriyordu. RAB pek çok zorluklar arasında Yusuf’la birlikteydi (39:2,21,23) ve Yusuf da RAB’le birlikteydi, Tanrı ile doğru yürüme gayretindeydi (39:9-10; 40:8). Dahası RAB kölelik ve hapis gibi çok çetin durumlardayken onu başarılı kıldı; onu bereketlediğini apaçık gösteren konumlara yükseltmeden önce bile bu başarıları ona sağladı.

İşte Yaratılış kitabının teması bereket vaatlerinin bir kısmının gerçekleşmesiyle bu kritik noktada doruğa ulaşır ve ne Tanrı'nın ne de kitabı kaleme alan Musa'nın aklından çıkmayan, muazzam bereketlerin, kitabın sonuna yaklaşmışken özünde anlamsız görüldüğünü ima eder. Yaratılış kitabının son bölümlerinde, bazı bereket vaatleri zaman içinde yerine gelmiş olsa da, bunların özellikle henüz tam anlamıyla gerçekleşmemiş bereket vaatlerinin unutulmadığını göstermek adına tasarlandığı anlaşılmaktadır.⁵ RAB'bin nefes kesici bereketlerinin gerçekleşmesinin ilk adımları atılmıştı: İbrahim'in soyuna toprak (48:21-22; 50:24) ve muazzam sayıda torun (47:27; 48:15-20) verilecekti! Diğer taraftan, bu bereketler hâlâ uzak bir gelecekteydi, sadece iman gözleriyle görülebiliyorlardı (krş. İbr. 11:13,20-22). İbrahim, İshak ve Yakup toprakların bir kısmını almışlardı ama bunlar aslında Tanrı'nın yaklaşmakta olan bereketlerinin tamamen gerçekleşmesine yönelik bir teminattı.⁶ İbrahim'in ailesi artık onlarca kişiydi (46:5-27) ama soyun "yıldızlar kadar" oluşu hâlâ çok uzak görünmekteydi. En umut verici gelişme tüm yeryüzünün bereketlenmeye başlamasıydı ve lanetin etkileri İbrahim aracılığıyla Yusuf'un şahsında yatıştırılmış oluyordu: "Bütün ülkelerden insanlar da buğday satın almak için Mısır'a, Yusuf'a geliyordu. Çünkü kıtlık bütün dünyayı sarmıştı ve şiddetliydi" (41:57; krş. 12:2-3).

Böylece Yaratılış kitabının en nihai mesajı, Yakup'un ve Yusuf'un ölüm döşeklerinde açıklanır, çünkü artık bu kocamış adamlar bereketin *tam olarak* gerçekleşmesine bulanık olmayan ruhsal gözlerle bakmaktadırlar. Hepsinde de öte, Tanrı'nın rehberlik eden varlığının, halkı ile birlikte olmayı sürdürmesini ve daha önce vaat ettiği gibi onları bereketlemesini beklemişlerdir (48:15-16; 49:25; 50:24-25). Yaratılış kitabının son bölümleri ve son ayetleri, tamamen bereketlenmenin sırrını sanki bir ok işaretiyle gösterir, hatta "başlangıcın" da öncesine işaret ediyor gibidir.

"Yaratılış kitabının son bölümleri ve son ayetleri, tamamen bereketlenmenin sırrını sanki bir ok işaretiyle gösterir, hatta 'başlangıcın' da öncesine işaret ediyor gibidir."

En uzağa erişen bereketler Yaratılış kitabının anlatısında *bütünüyle* gerçekleşmezken – ve aslında tamamının Yaratılış kitabında gerçekleşmesi mümkün değilken – Tablo 2'de⁷ de görüldüğü gibi, birbirine daha az bağlı bereketler ya büyük ölçüde ya da tamamen yerine gelmiştir. Örneğin, Adem'in ve Nuh'un yeryüzündeki soylarının çoğalışı, "Adem'in soyu" ve "Nuh'un oğullarının soyu" ifadeleri kullanılarak Tanrı'nın yaptığı yaratılışının gelişmekte olmasıyla ve tufan sonrasındaki bereketlerle gösterilmiştir. Aslında dört "kısa soydan" her biri, bereketlerin gerçekleşmesinin kayıtları olarak anlaşılabilir. İbrahim pek çok ulusun atası olarak gösterildiğinden ve Saray'ın soyundan krallar çıkacağı belirtildiğinden dolayı, öteki bereketler İsmail'in ve Esav'ın soylarında gerçekleşmiştir. Bu sırada İsmail'e düşen bereketin de onun kendi "soyunda" yerine geldiği görülmektedir. Bereketlerden etkilenen ikincil soylarda gerçekleşen bereketlere bakarsak, Saray'ın kendi oğul bereketine ileri bir yaşta kavuştuğunu, Firavun'un ise Yakup tarafından sonucu hemen görülmek üzere bereketlendiğini görürüz. Dahası bir keresinde, Rebeka'nın soyu kelimenin tam anlamıyla "düşmanlarının kentlerini mülk edin[mişti]" ve bu, kendisine verilen bereketin taşıdığı derin anlamların da ötesinde bir durumdu (krş. 24:60; 34:25-29). Böylece ister büyük ister küçük olsun, RAB'bin bereketlerinin güvenilirliği tüm Yaratılış kitabı boyunca sergilenmiştir.

Tablo 1 – Yaratılış Kitabındaki Bereket Vaatleri ve Yerine Gelişleri

Bereket	Kayıрма	Yerine Gelişi (Kısmen veya tamamen)
<i>Verimli olun ve çoğalın; yeryüzünü doldurun (Adem, Nuh, Yakup)</i>	1:28; 9:1,7; 35:11	5:1-6:8; 10:1-11:9, ⁸ 47:27
<i>Yeryüzünü denetimimize alın ve canlılara egemen olun</i>	1:28	4:2, 17-22 ⁹
<i>Her bitki ve meyve size yiyecek olacak</i>	1:29: (krş. 9:3; 27:28)	4:2; 6:21; 14:18; 25:34; 43:2
<i>Her hareket eden canlı size yiyecek olacak</i>	9:3	18:7-8; 43:16,31-34
<i>Övgüler olsun Sam'ın Tanrısı RAB'be</i>	9:26	11:10-12:3
<i>Avram büyük bir ulus olacak</i>	12:2; 22:17	14:13-16; ¹⁰ 46:8-27; 47:27
<i>Avram Tanrı tarafından bereketlendi</i>	12:2	14:13-24; 24:1,35-36
<i>Avram bereket kaynağı olacak</i>	12:2	14:19-20 (krş. 20:7,17-18; 48:20)
<i>Avram'ı bereketleyenler bereketlenecek; onu aşağılayanlar lanetlenecek</i>	12:3	12:15-20; 14:19-20; 20 (krş. 39:5; 47:13-26)
<i>Yeryüzünün tüm halkları Avram'da¹¹, İshak'ta ve Yakup'ta kutsanmıştır</i>	12:3; 18:18; 22:18; 26:4; 28:14	33:11; 41:57
<i>Sara bir oğulla bereketlendi</i>	17:16	21:1-7
<i>Sara ulusların anası olacak</i>	17:16	36
<i>Halkların kralları Sara'nın soyundan çıkacak</i>	17:16 (krş. 49:10)	36:31-39; 45:8
<i>İsmail verimli olacak, soyu çoğalacak, on iki beyin atası olacak ve soyu büyük bir ulus olacak</i>	17:20	25:12-18 (krş. 28:9; 36:3-4)
<i>İbrahim'in ve Rebeka'nın soyu düşmanlarının kentlerini mülk edinecek</i>	22:17; 24:60	30:43-31:16; 34:25-29; 45:8
<i>Rebeka binlerce, on binlerce kişinin anası olacak</i>	24:60	36; 46:8-27
<i>İshak'ın Tanrı tarafından bereketlenmesi</i>	26:3	26:12,28-29
<i>Toprakları İbrahim, İshak, Yakup ve onların torunları alacak</i>	26:3-4; 28:4; 35:12; 48:4	33:19; 48:22; 49:29-32; ¹² 50:13
<i>İshak ve Yakup çoğalacak</i>	26:4, 24; 28:3; 48:4; (35:11; 48:15-19)	46:8-27; 47:27
<i>Esav zengin topraklardan uzak yaşayacak</i>	27:39	36:6-43
<i>Esav kılıçla yaşayacak ama kardeşine her zaman hizmet etmeyecek</i>	27:40	33:1-17
<i>Yakup kralların atası olacak</i>	35:11 (krş. 49:10)	36:31; 45:8
<i>Firavun'un bereketlenmesi (Yakup tarafından)</i>	47:7,10	47:13-26 ¹³

Tanrı'nın asli bereket vaatlerinin temel doğası, bu bereketlerin tam olarak gerçekleşmesinin anlatılmasının ötesinde bir uzatmalı zaman çizelgesi olmasını gerektirir; okurlar sadece bu bereketlerin yerine gelmesini sadece anlık bakışlar halinde edinir (özellikle de 41:57 ve 47:27'de). Ancak bu bereket temaları genellikle apaçık bir şekilde Yaratılış kitabında atalara verilmiş bereketlere gönderme yaparak Yasa Kitabı (Pentatuk) boyunca devam edecek, Yeşu kitabı boyunca da görülmeyi sürdürecektir ve tüm Eski Antlaşma boyunca adını yazmış olacaktır.

Konumuzu bir adım daha ileriye taşıyalım; atalara verilen bereketlerin gerçekleşmesi, en nihayetinde asıl yaratılış bereketlerinin yerine gelmesidir. Atalara verilen bereketler ile "insanlık için asıl tanrısal niyet" arasında bağlantı kuran Clines'in anlatmak istediği de budur.¹⁴ Yaratılış 35:11-12'de de açıklandığı gibi, böyle bir ilkel ulus amacını tüm yaratılış için çığır açacak nihai amacından ayırmak mümkün değildir: Bu amaç "verimli olmak ve çoğalmak" ve yeryüzünü Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'ya ait insanlar ile doldurmaktır.¹⁵

6. RAB'bi Bereketlemek

Yaratılış kitabındaki özel bir bereket türü olan RAB'bi bereketleme fikrini de kısaca incelememiz gerekiyor. Yaratılış kitabında üç kez insanların RAB'bi bereketlediğini görürüz, bunlardan birinin aynı anlatı ile iki kez tekrar edildiğini okuruz (9:26; 14:20; 24:27,48)¹⁶. Her üç olay da hem bir şükran hem de bir ilişki ifadesi olarak görülebilir ve bunlardan ilk örneğin ilişki yanı daha ağır basarken diğer örneklerdeki minnettarlık içeren övgüler daha güçlü dile getirilir.

Bir örnek vermek gerekirse, Nuh, Tanrı'nın Kenan'a yönelik lanetini iletir iletmez Sam

üzerine Tanrı'nın bereketini ilan eder (9:24-27). Ancak Nuh, Sam'ı bereketin merkezine oturtmak yerine RAB'bi bereketleyerek RAB'bi Sam'ın bereketlenmesinin kaynağı ve asıl özü olarak tanır ve RAB'bin bereketini yine RAB'be övgü olarak sunar. Nuh'un bereketinin anlamı "Övgüler olsun Sam'ın Tanrısı olan RAB'be" vurgusuydur, böylece Tanrı'nın anlaşmaya bağlılığının Sam'ın soyuna olduğu kadar Sam'ın soyunun RAB'be bağlılığını da dile getirir.¹⁷ Candlish şu sözleriyle bu bereketin anlamını ortaya çıkartır:

"Atalara verilen bereketlerin gerçekleşmesi, en nihayetinde asıl yaratılış bereketlerinin yerine gelmesidir."

Geleceği gören baba, büyük saygıya erişmiş oğullarının büyük lütuf bulmuş torunlarını izlemektedir, sadakatle yaşlanmış gözlerini bir an bile ayırmaz, baktığı yer evlatlarının ve torunlarının zenginliği ya da mutlu halleri değildir, o büyük ve kutsal isme bakmaktadır, soyunun refahı o ismin onuruyla ayrılmaz bir bütündür... Yehova, Sam'ın Tanrısı, bereketli olan; Tanrısı Yehova olana ne mutlu!¹⁸

Böylece Nuh tarafından yapılan bu kutsama hem bir övgü ilanıdır hem de ilişkinin dile getirilmesidir.¹⁹

Daha sonra hem Melkisedek hem de İbrahim'in uşağı, RAB'bi İbrahim'e sadık kaldığından ötürü bereketledi (14:20; 24:27). Her ikisi de RAB'bin İbrahim'e yönelik gözle görülebilir sadakatine duydukları minnettarlığı ifade ediyorlardı ama ayrıca eylemlerin de RAB ile İbrahim arasındaki anlaşma ilişkisinden kaynaklandığını bildiriyorlardı. Aslında İbrahim'in uşağı, bereketleme sözünü ilişkiye dayalı ifadelerle dile getirdi ve İbrahim'e yönelik

“sevgisini ve sadakatini esirgemeyen” RAB’bi bereketledi. Bu nedenle RAB’bi bereketlemek düşüncesini, “YHWH’yi bereketlemek, O’na yönelik bir hamt haykırışıdır ve Tanrı’nın kendi halkına yönelik hem geçmişte hem günümüzde ortaya çıkan sadakatinden doğar” sözleriyle açıklığa kavuşturan Towner kesinlikle haklıdır.²⁰

7. Sonuç

Tanrı’nın insanları bereketlemesinin ve insanların Tanrı’yı bereketlemesinin doğası hakkındaki pratik sonuçlara gelecek olursak, Murtonen’in “tüm Eski Antlaşma’nın doruğu” dediği Eyüp 1:21 (1Sa. 3:18 ile birlikte) bize rehber olabilir: “RAB verdi, RAB aldı, RAB’bin adına övgüler olsun!”²¹ Gözle görülebilecek tüm bereketlerini kaybetmiş biri olan Eyüp ayağa kalkıp Tanrı’ya tapındı, çünkü Eyüp için Tanrı’nın bizzat kendisi, her şeye yeten bir armağandı; böylece Eyüp her şeye rağmen, Tanrı’yı minnet dolu bir yürekle onurlandırıp bereketledi! İster eski çağlarda olsun ister modern çağlarda, tanrısal ilişki bereketine erişmiş

herkesin gözünde bereketin belirtisinin, RAB tarafından bereketlenmiş olmanın özgüveni karşısında lafı bile edilmez.

Yaratılış kitabının mesajı, ne İbrahim ve İshak gibi gönenç içinde bereketlenmiş insanlar hakkında bir mesajdır ne de esasen Yakup ve Yusuf gibi baskı altında yaşamış insanlar hakkında bir sözdür. Aksine Yaratılış kitabı, Tanrı ile yürüyen herkese hitap eder ve her bir insanı bereket veya lanet gerçeği temelinde yaşamaya davet ederek her bir insan için bereketin vaadini ve lanetin yıkımını anlatır.

Yaratılış kitabı, yeryüzündeki tüm ailelere İbrahim’in soyu aracılığıyla dokunan geniş bir bereket vaadi yelpazesi sergileyerek, Tanrı’nın insanlığa bereketini yine insan aracılığıyla sunduğunu gösterir. Yaratılış kitabı nihai sonuçları sunmaz belki ama Tanrı’nın sözünü ettiği her bereketi gerçekleştireceğine dair sayısız güvence vererek ileriyi işaret eder. Özetle Yaratılış kitabı, okurun RAB’be tapınan bir yürekle karşılık vermesinin, RAB’bi saygı dolu ve içten bir şükranla bereketlemesi olduğunu anlatır. **E**

“Yaratılış kitabı, Tanrı ile yürüyen herkese hitap eder ve her bir insanı bereket veya lanet gerçeği temelinde yaşamaya davet ederek her bir insan için bereketin vaadini ve lanetin yıkımını anlatır.”

Sonnotlar

¹ Buna bağlı olarak W. Sibley Towner şu sözlerle karşı çıkar: “Benzer bir görüşe göre, bir bereket sözü verildiğinde kutsayan tarafından kutsanana iyi bir güç veya *dunamis* yayılmış olur. Belki ‘ilk çağ psikolojisi’ bereket verme eylemini bu şekilde anlamıştı, ancak Kutsal Kitap’ı kaleme alanların ve kilise geleneğinin bu derece bir ‘ilkelliğe’ sahip olduğunu düşünemeyiz” (“Blessed be YHWH’ and ‘Blessed art Thou, YHWH’: The Modulation of a Biblical Formula,” *Catholic Biblical Quarterly*, Sayı 30 [1968], s. 387).

² Bu durum Hâkimler 17–18 boyunca acı bir şekilde sergilenir; temel fikir, Mika’nın annesinin son derece etkisiz bir şekilde oğlunu hem lanetleme *hem de* bereketleme çabasının anlatıldığı Hâkimler 17:2’ye büyük özenle yerleştirilmiştir.

- ³ Bunlardan hiçbiri bereketin bir “sihir” olarak görülebileceği anlamına gelmez, aksine Yaratılış kitabında Tanrı'nın gücü dışında işe yarayan bir “sihir” bereketinin söz konusu olmadığı anlamına gelir. Bu doğrultuda Ferguson şu yorumda bulunmuştur: “Seçilmiş olanları hedef almış bir lanet berekete dönüşecektir ya da o laneti gönderene geri bile dönecektir.” Paul Ferguson, “Cursed, Accursed,” *Evangelical Dictionary of Biblical Theology*, Editör Walter Elwell (Grand Rapids, Michigan: Baker, 1996), s. 139. Yaratılış kitabında asıl bereketin kaynağı daima Tanrı'dır.
- ⁴ Lavan bereketlenmiş Yakup'a yetiştiğinde de bundan farksız bir olay gerçekleşmişti ama Yakup'a iyi ya da kötü bir şey söylememe konusunda Tanrı tarafından uyarılmıştı (31:24,29; krş. 27:29).
- ⁵ Aslında Musa bu temaları Pentatuk boyunca genişleterek ele alır ve okuyucuya daima görünenin ötesine bakması için ısrar eder. Clines'in yazdığı gibi, “Pentatuk'taki ana konu, atalara verilen vaadin ya da bereketin kısmen gerçekleşmesidir; elbette bu durum, gerçekleşmemiş bir kısmın olduğunu da göstermiş olur. Vaat ya da bereket, ilk adımı insanın atmasının daima felakete götürdüğü bir dünyada, hem tanrısal ilk adımdır hem de Tanrı'nın insanlık için başlıca niyetlerinin doğrulanmasıdır.” *The Theme of the Pentateuch*, 2. baskı (Sheffield, İngiltere: Sheffield Academic Press, 2001), s. 30; metindeki vurgu, eserin özgün halinde de bu şekildedir.
- ⁶ Andreas J. Köstenberger ve Peter T. O'Brien, *Salvation to the Ends of the Earth*, New Studies in Biblical Theology Cilt 11 (Downer's Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2001), s. 32.
- ⁷ Yaratılış kitabında, her ne kadar birbirini izleyen bereketler daha az olsa da, lanetlerin gerçekleşmesinin tüm noktaları da benzer şekilde görülebilir, tek istisna 49:7'dir; 49:7 kitabın neredeyse en sonunda yer almaktadır.
- ⁸ Claus Westermann, *Creation*, çev. John J. Scullion (Philadelphia: Fortress, 1974) s. 24, 120.
- ⁹ A.g.e., s. 25.
- ¹⁰ Avram'ın taraftarları, ordusu ve sayılarla ölçülebilen kudreti olduğu görülmektedir. Leon R. Kass'ın yazdıklarına bakınız; Leon R. Kass, *The Beginning of Wisdom: Reading Genesis* (New York: Free Press, 2003), s. 303.
- ¹¹ Pavlus, bu vaat ile (Kutsal Ruh'un imanlının içinde ikamet edip imanlıyı güçlendirmesi aracılığıyla kanıtlanmış) Yahudi olmayan diğer ulusların imana kabul edilmesini ilişkilendirerek, bu vaadin müjdenin özünü içerdiğini beyan etmiştir (Gal. 3:7-14). Böylece Tanrı ile yakın, samimi bir ilişki, bereket için anahtar niteliğindedir. Aslında Galatyalılar mektubunun bu kısmı, Yaratılış kitabındaki bereket teolojisinin zarif bir uzantısıdır (krş. Ef. 1:3-6; 1Pe. 4:14).
- ¹² Gordon Wenham, “Family in the Pentateuch”, *Family in the Bible*, dü. Richard S. Hess ve M. Daniel Carroll R. (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2003), s. 29.
- ¹³ Bruce K. Waltke ve Cathi J. Fredricks, *Genesis* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2001), s. 592.
- ¹⁴ Clines, *The Theme of the Pentateuch*, s. 30.
- ¹⁵ Bu özgün amaç, İsa'nın göğe alınmadan önce verdiği, bütün dünyanın dört bucağına gitme ve insanları O'nu izlemeye çağırma emrinden farklı değildir.
- ¹⁶ Çevirmen notu: İbranice בָּרַךְ (*brk*) sözcüğü birçok İngilizce çevride “bereketlemek” ifadesinin karşılığı “bless” sözcüğü ile çevrilir. Yeni çeviri Kutsal Kitap'ta “övgüler olsun” ifadesiyle çevrilir. Eski çeviri Kitab-ı Mukaddes'de ise “mubarek” kelimesiyle çevrilir.
- ¹⁷ C. F. Keil ve F. Delitzsch şunları yazar: “Nuh'un bereketi ve laneti, tüm diğer peygamberlik sözlerinde olduğu gibi, uluslar ve aileler nazarında bir bütün olarak yerine gelir ama her birey için karşı konulamaz bir kader, değişmez bir alinyazısı olarak öngörülmez; aksine, bu peygamberlik sözleri kişisel karar serbestliği için bir alan bırakır ve lanetlenmiş milletteki bireylerin tövbe fırsatının önünü kesmediği gibi, kefarete karşılık kurtuluş yolunu da kapamayarak o ailenin bireylerinin lütf konumundan uzak düşme, ve aslında bereketi kaybetme olasılığına karşı da bereketi güvence altına alır.” (*Commentary on the Old Testament*, tercüme James Martin, Gözden Geçirilmiş Basım, 10. Cilt. [Peabody, Massachusetts: Hendrickson], 1. Cilt, s. 101).
- ¹⁸ Robert S. Candlish, *The Book of Genesis* (Edinburgh: Black, 1868), s. 163-164.
- ¹⁹ Mesih'in soyağacını netleştiren ilk ilahi bildiridir bu: Kenan lanetlenmişti ama Sam bereketlenecekti. Rab bir sonraki kuşakta, bereketinin sınırlarını daha da netleştirdiğinde, hiçbir ulusu bu bereketin kapsamı dışında bırakmamış olması ne büyük bir ferahlık (Yaratılış 12:2-3)!
- ²⁰ Towner, “Blessed be YHWH,” s. 390. Ayrıca, “Bir İsraili geleneklere uygun bir kutsamayla bereket verdiğinde, buradaki niyet YHWH'nin ‘gücünü’ kendisine geri iletme değil, ama daha çok Tanrı'nın lütfkâr işleriyle sevinç duymak ve bu işlerini dünyaya ilan etmektir.” A.g.e. s. 387.
- ²¹ A. Murtonen, “The Use and Meaning of the Words Lebak and Berakâh in the Old Testament,” *Vetus Testamentum*, Cilt 9, Sayı 1 (1959), s. 169.

Çalışana Serbestlik Tanımak

David C. Fink

Egesu Özkara

Çağrı olgusu her zaman Hristiyan kimliğinin merkezinde yer almıştır. Hristiyan topluluğuna girmek, İsa'nın ilk izleyicileri açısından, diğer kimliklerle kuvvetli gerginlik halindeki bir çağrıya ortak olmak demektir. Bununla beraber, Hristiyanlık Akdeniz dünyasında yayılıp imparatorluğun inancı haline geldikçe bu gerginlik hafiflemeye başladı.

Büyük Basileos ikonası
Kiev Ayasofya Katedrali

Hristiyanlık, zulüm gören saklı bir mezhepten Roma İmparatorluğu'nun resmi dini haline dönüştüğünde, manastır sistemi kısa süre içinde ana kiliselerin gevşekliğinin ve dünyeviliğinin artmasına karşı gösterilen oldukça gergin tepki şeklinde bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır. Manastırlar İsa uğruna her şeyi bırakma yönünde bir eylem çağrısında bulunmuşlardır. Büyük Basileos'un (329-379) manastır topluluğunun kurallarında açıkladığı gibi, "Başlangıç olarak kişinin kendini tüm dışsal materyallerden; mal mülkten, kendini önemli görmekten, sosyal sınıftan ve değersiz arzularından soyutlamasıyla bir adım atılır, yani Rab'bin öğrencilerinin bıraktığı kutsal örnek izlenir. Yakup ile Yuhanna babaları Zebedi'yi ve tüm geçim kaynaklarının tek dayanağı olan teknelerini terk etmişlerdir."

Bu çağrı sanki felakete bir davetiye gibidir; sonuçta tüm Hristiyanlar Mesih'i izlemek üzere ağlarını terk etmeye "çağrılmışlarsa" balığı kim yakalayacak? İneği kim sağacak? Mahsulü kim toplayacak? Yolları kim yapacak? Bezleri kim değiştirecek? Adaleti kim sağlayacak?

Yine de sonraki milenyumda manastır sistemi Hristiyanlığın en etkili ve uzun soluklu kurumlarından biri olduğunu kanıtlamıştır. Bu sistem, filozof Charles Taylor'un belirttiği gibi, Hristiyanlığın "farklı hızlarda" işlemlerini sağlamıştır. Kilise, "görev/çağrı" terimini manastır yaşamına kısıtlayarak herkesin böyle çetin bir sofu hayata çağrılmadığını – hatta yalnızca oldukça az kişinin çağrıldığını – kabul ederken, ruhsal bir mükemmellik idealini de korumuştur. "Dünyada" hizmet edenlerin hizmeti daha az adanmış olanların ihtiyaçlarını karşılayacak ölçüde sadece daha düşük bir hızda görülürken, manastırlar dindar "virtüözlere" hızlı bir hat sunmaktadır.

Orta Çağ yazarları Hristiyan toplumunu genel olarak üç kısma ayırmışlardır: kilise, siyasi düzen ve ekonomi. On birinci yüzyıldan bir piskopos olan Laonlu Adalbero şöyle ifade etmiştir: "Tek halde düşündüğümüz Tanrı'nın evi aslında üçe ayrılmıştır: bazıları dua eder, bazıları savaşır, bazılarıysa çalışır... Birinin icra ettiği hizmet diğer ikisinin çalışmalarına hazırlık olur ve her biri herkesin işini rahatlatmak için kendi payına düşeni yapar." Ama Orta Çağ'ın ilerleyen dönemlerine bu düzen zorlanma belirtileri göstermeye başlar.

İşte o anda Martin Luther ortaya çıktı.

Tümüyle yeni bir hat

Luther (1483-1546) hayatı ruhsal hızlı hatta yaşamaya çalışmış ama kendisine fayda sağlamamıştır. O günlerini, "Azar almadan bir keşiş hayatı sürdürmüş olmama rağmen, Tanrı'nın önünde kendimi oldukça huzursuz bir vicdana sahip bir günahkâr olduğumu hissediyordum" sözleriyle anar. Wittenberg'deki üniversitede ilahiyat profesörü olarak Kutsal Kitap hakkında ders veren Luther kademeli olarak Hristiyanlıktaki kurtuluşa dair oldukça farklı bir anlayış geliştirmeye başlamıştır. Bu anlayış, hem "hızlı hatlar" ile "yavaş hatlar" dan hem de görev/çağrının muhakkak kişinin dünyayla bağlantılarını kopartacak kadar manastıra kapanması anlamına geldiği düşüncesinden tümüyle uzaklaşmıştır.

Luther'in devrim yaratan yeni "yalnızca imanla aklanma" teolojisi, insan yaşamının iki temel ilişkinin kesişme noktasında sürdürüldüğü anlayışına dayanır: "Tanrı önünde"ki dikey ilişki ile "insanların önünde"ki yatay ilişki. Tanrı'nın önünde, insanlar tamamen pasif, muhtaç bir ilişki halindedir. Luther sınırlı varlıklar olarak bizlerin kendi kurtuluşumuzu ve hatta herhangi bir iyi şeyi hak edemeyecek kadar tümüyle aciz olduğumuzu savunmuştur. Luther'in görüşüne göre Müjde'yi "iyi haber" yapan şey, Tanrı'nın günahkârlara bahşettiği saf armağan olan doğruluğu bize açıklamasıdır.

Luther, "Bu hediye edinmek için ne yaparız?" diye sormuştur. "Hiçbir şey. Bu doğruluk hiçbir şey yapmamak, hiçbir şey duymamak ve yasa veya işler hakkında hiçbir şey bilmemek ve yalnızca şuna inanmak demektir: Mesih... bir Hâkim olarak değil, bize [yani bizim lehimize] Tanrı'dan bilgelik, doğruluk, kutsallık ve kurtuluş olan göklerde Baba'nın sağ elinde oturmaktadır."

Luther, bu doğruluğun bize Tanrı'nın Sözü aracılığıyla karşılıksız verildiğini savunmuştur. Ancak cisimleri adlandırabilen – örneğin, Adem'in Aden bahçesinde hayvanlara isimler vermesi gibi – insan sözlerinin aksine Tanrı'nın Sözü güçlüdür. Söz evrenin yoktan var olmasını sağlamıştır ve aynı yaratıcı Söz Mesih kıyıda öğrencileriyle veya Kutsal Yazılar, vaaz veya sakrament aracılığıyla kilisesiyle konuşurken imanı var olmasını sağlamaktadır.

Luther'e göre görev/çağrı Hristiyan kimliğini tanımladığı anlamına gelmekteydi. Aynı zamanda görev/çağrı Tanrı'nın "hızlı hattında" bir rahip veya keşiş olmaya yönelik özel bir davet değil, Tanrı'nın sözünün insanları imanla Mesih'te bir kılan dönüştürme gücüydü.

Bu oldukça soyut bir mesele gibi görünebilir, fakat on altıncı yüzyılda radikal etkiler yaratmıştır. Luther 1520'de yaptığı *Address to the German Nobility* adıyla bilinen konuşmasında bu etkileri şaşkıncu netlikle dillendirmiştir: Dini ile seküler, kutsal ile bayağı arasındaki fark, sadece "öylesine çalışanların ürettiği sahte bir kurgu"dan başka bir şey değildir, çünkü "vaftizimiz istisnasız her birimizi takdis eder, bu da hepimizi kâhin kılar."

Ancak Luther, tüm Hristiyanların aynı görevleri yerine getirmeye veya aynı konumları işgal etmeye çağrıldığını söylemiyordu. Luther, insan Tanrı'nın lütfuna karşılık gelecek herhangi bir icrada bulunamayacak kadar aciz olduğundan dolayı, Tanrı'nın iyi işlerimize ihtiyacının olmadığını öne sürmüştür. Fakat komşularımız buna ihtiyaç duyar. Bu nedenle Tanrı her şeyi, herkesin Mesih'in bedeninin işlemesine katkıda bulunmak üzere kendine uygun göreve atanmasını sağlayacak şekilde, düzenlemiştir. İnsanları imanla Mesih'le bir kılan görev/çağrı

Martin Luther portresi
İhtiyar Lukas Cranach, 1529

her zaman önceliklidir. Fakat, açıklamasına "içimde bu doğruluğa sahip olduğumda" diye başlayan Luther şöyle devam eder:

Göklerden yeryüzünü verimli kılan yağmur gibi düşüyorum. Yani, başka bir krallığa varıyorum ve fırsat çıktıkça iyi işlerimi gerçekleştiriyorum. Eğer Söz'ün bir hizmetlisiysem vaaz veriyorum, üzgün olanları teselli ediyorum, sakramentleri yerine getiriyorum. Eğer babaysam, evimi ve ailemi yönetiyorum, çocuklarımı Tanrı'ya hürmetli ve dürüst olmaları için eğitiyorum. Eğer memursam, ilahi buyrukla edindiğim görevin gereklerini yerine getiriyorum. Eğer hizmetliysem, efendimin işleriyle sadakatle ilgileniyorum.

Kısacası, kendi doğruluğunun Mesih'inin olduğundan emin olan biri yalnızca sevinçle ve memnuniyetle bu çağrıya yönelmekle kalmaz, yöneticilere, hatta onların kötü yasalarına ve şimdiki yaşamda mevcut her şeye –gerekirse, yüklere ve tehlikeye dahi– duyduğu sevgi uğruna kendini adar da. Çünkü Tanrı'nın bunu istediğini ve bu itaatin O'nu memnun ettiğini bilir.

Cennete açılan kapı mı?

Luther bu "keşifleri" "cennete açılan kapının ta kendisi" olarak tecrübe etmişti ve bu müjdesinin "çalışanlara" ve "savaşanlara" kurtuluş sevinçlerini yeniden keşfetmeleri için özgürleştireceğinden serbestliği tanıyacağından emindi. Fakat, o dönem de şimdi de, Luther'i eleştirenler bu görev/çağrı anlayışının sosyal düzene dair oldukça ağır bir muhafazakâr vurgu taşıdığına dikkat çekmişlerdir. Birçok unsur da bunu doğrulamıştır. Luther yalnızca imanla aklanmanın "ruhsal" ile "seküler" arasındaki ayrımı çözdüğünü açıkça belirtmiş, fakat herhangi bir seküler ayırta hiç değinmemiştir.

Hükümdarlar hükmetmeye, hizmetliler hizmet etmeye çağrılmıştır: "Eğer köleyken çağrıldıysanız, çağrıldığınız hal olan kölelikte kalınız" derken, başka bir yerde, "Herkesin kendi hakkında... 'benim görevim bu, benim çağrım bu' diyebilmesi gerektiğini biliyoruz. Böyle biri Tanrı'yı memnun eder. Benim bir baba veya anne, bir karı veya koca olmam Tanrı'nın isteğidir" demiştir. Yine de Luther, Mesih'teki görev/çağrıyı gerçekten anlamamanın kişinin diğerlerine davranışına dönüştüreceğini hep – bazen kendi tecrübesine karşı bile – ısrarcı olmuştur. Luther 1. Korintliler 7:20'yi yorumlarken, "Müjde beni günahlı bir haldeyken çağırırsa o halde kalmalı mıyım?" sorusuna şöyle karşılık vermiştir:

İmana ve sevgiye sahipseniz nasıl günah işleyebilirsiniz? Tanrı imanınızdan, komşunuz da sevginizden memnun olduğuna göre, çağrılmanız ve günahlı halde kalmanız mümkün değildir... Bu çağrı sizi günahlı halden erdemli hale getirir, o halde kaldığınız sürece sizi günah işleyemez kılar. İman aracılığıyla Tanrı'yla size için her şey serbest kılınmıştır; fakat konu insanlar olduğunda sevgi aracılığıyla her bir insanın kölesisiniz.

Luther Müjde'yi sosyal düzenin yeniden yapılması taslağı olarak kullanmaya isteksizdi. Fakat görevini günahkârca, Müjde'nin kendisini "her bir insanın kölesi" kıldığını kabul etmeksizin, sürdüren bir efendinin Müjde'yi anlayamadığını da ısrar etmiştir.

Luther'in bu meseleler üzerine bu denli gitmesinin etkisi yüzyıllar boyunca, Hristiyanların Hristiyan olarak görev/çağrılarının ne zaman sosyal düzeni desteklemeye yönelik olduğunu, ne zaman değiştirmeye yönelik olduğunu anlamakla boğuştuğu her seferinde kendini göstermiştir. Fakat bu yüzyıllar içinde, onun Tanrı'nın evrensel çağrısına dair mesajı, aynı zamanda birçok kişinin balık tutarken, inek sağarken, hasat devşirirken, yol inşa ederken, bebek bezini değiştirirken ve adaleti sağlarken Tanrı'nın egemenliğinin görevini yerine getirdiğini bilmenin rahatlığını sağlamıştır. **e**

David C. Fink Furman Üniversitesi'nde din bölümünde yardımcı doçenttir.

Kaynak: "Liberating Those Who Work", *Christian History Institute* < <https://christianhistoryinstitute.org/magazine/article/liberating-those-who-work> > (02.11.2020 tarihinde erişildi). Christian History Institute'un iziniyle kullanılmıştır.

Hizmetiniz Ömür Boyu Sürecek

Genç Beylere Tavsiyem

Ray Orthund

Egesu Özkara

Bazılarımız "Doğruların yolu şafak ışığı gibidir, giderek öğle güneşinin parlaklığına erişir" (Özd. 4:18) gibi bir metni okuduğumuzda neden ışığımızın hâlâ bu kadar zayıf görüldüğünü merak edebilir.

Ayet, Rable yürüyorsanız yaşamınızın "içinizde Mesih" in olmasıyla, bunun da size yüceliğe kavuşma umudu vermesiyle" (Kol. 1:27) gün aydınlandığına giderek daha çok kavuştuğunu öğretir. O'nun kayrası altında geçen yıllar sizi daha çok etkili, daha çok alakalı, daha çok verimli kılar; daha az değil. Yakında görkeminiz aynı öğle güneşi gibi parlayacak, asla sönmeyecektir.

Bu makale, görkeminin açığa çıkışının fazla uzun sürdüğünü hisseden her bir genç adam içindir. Mesih uğruna kendi izini bırakmak için daha çok fırsat kollama konusunda durmayan, can atan ve ihtiras (tanrısayar bir ihtiras) taşıyan, hizmetteki her bir genç adam içindir. Evet, karışık motivasyonlara sahipsiniz. Kim öyle değil? Fakat müjde hasadından büyük bir ekin yığını biçme arzunuz Tanrı'dandır.

"Tanrı sizi Kendi suretinde, krallığının mensubu olarak, bu dünyada O'nun amaçlarını ilerletmeniz için yarattı."

O sizi bir hiç olmanız için yaratmadı. Sizi Kendi suretinde, krallığının mensubu olarak, bu dünyada O'nun amaçlarını ilerletmeniz için yarattı (Yar. 1:26). Yazgısı olan bir adamsınız ve bunu hissediyorsunuz. Öyleyse yaşam rotanızı, yani neleri beklediğinizi ve onu nasıl iyi yönlendireceğinizi bir düşünelim. Ben hislerinize saygı duyan bir büyüğünüz olarak kendi düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Şimdi, hizmetinizin çok yavaş büyüyor gibi görüldüğü dönemlerle ilgili Kutsal Yazılar'dan çıkan üç öğüdü vereyim.

Kendinize Zaman Tanıyın

İlk öğüt: "Bunlar da önce denensin" (1Ti. 3:10). Elçi Pavlus bunu müstakbel kilise görevlileri için talep etmişti. Fakat genç bir adamın denenmesi, kendisine önderliğe hazır olduğunu kanıtlayacak bir zaman tanınması, kilise ihtiyarı görevine uygunluk gereklerinde de ima edilmiştir. Gelecekte ihtiyar evliliğinde sadık olmalı, öğretebilmeli, ev halkını iyi idare edebilmeli, yeni bir imanlı olmamalı ve başkaları tarafından iyi biri olarak tanınan biri olmalıdır (1Ti. 3:1-7). Kimse bu noktaya hızla veya kolayca gelmiyor.

Kendinizi gerçekte olduğunuzdan daha hazır hissediyor olabilirsiniz. Belki sizden yaşça büyük bir Hristiyan önderin yaptıklarını gözlemlediniz ve "Ben de onun yaptığını yaparım; belki daha da iyisini" diye düşündünüz. Fakat o adamın yaptığı şey görüldüğünden daha zordur.

Yaşça büyük bir önderin iyi bir performans sergilemesi, insanların buna karşılık vermesi ve hizmetinin gelişim göstermesinde aslında gerçektir şudur: O adamın iç varlığının derinlerinde, ince elenerek geliştirilmiş anlayış, iyice bilenmiş beceriler ve olgun disiplinler anbean onu daha da etkin kılmak üzere işbirliği yapmaktadırlar.

Onun tüm bu içsel gücü ve kabiliyetleri uzun yıllar boyunca güçlülük kazanılmıştır; bazıları da başarısızlıklar aracılığıyla. Örneğin bir pastör hizmeti kolay görünmesini gösterdiğinde tek bir şeyden emin olabilirsiniz: Kolay değildir. Kendisi önce denenmiştir. Kendisi şu anda denenmektedir. Hizmet, bir adamın olgun yıllarında dahi her zaman oldukça çaba gerektirir. Sevinç verici ve tatmin edicidir ama çaba gerektirir.

Ben burada onu yüceltiyor veya sizi küçümsüyor değilim. Yalnızca altmışlarında bir adamın, Tanrı'yla birlikte alçakgönüllülükle yürümüşse ve büyümeyi sürdürmeye çaba göstermişse, otuzlarındaki halinden çok daha derin bir adam olduğunu söylüyorum. Başka türlü nasıl olur? Bu yüzden kendinize zaman tanıyın. Tanrı sadık bir şekilde size görebildiğinizden çok daha yatırım yapmaktadır. Size değer verir. Sizi hayatınızın ve ölümünüzün nihai, zirve niteliğindeki görevi için hazırlamaktadır. Bu esnada O'nun olgunlaştırma sürecin güvenmeyin.

O'nun planı, zamanlaması ve yöntemleri, hayatınızın sizi bekleyen en harika anlarına iyice hazır olmanızı sağlamaya tümüyle uygundur.

Fakat gururunuz her şeyden önce denenmeye razı olmayı sindiremezse, tam olarak arzuladığınız geleceği bizzat engellemiş olursunuz. Kendinizi alçaltın, sabırlı olun, daha derinlere gidin. Bu yolda yürürken keyif almayı da unutmayın. Rab sizinledir ve sizin içindir. Açıkçası acelesi yoktur. Siz neden acele edesiniz?

“O'nun planı, zamanlaması ve yöntemleri, hayatınızın sizi bekleyen en harika anlarına iyice hazır olmanızı sağlamaya tümüyle uygundur.”

Zayıflıkta O'nun Gücünü Kucaklayın

İkinci öğüt: “Gücüm, güçsüzlükte tamamlanır” (2Ko. 12:9). Bu tanıdık ayetin Kutsal Kitap'ta olmasının nedeni şudur: Kendi akılsızlığımızla hepimiz heybetli, etkileyici, dikkate değer, dünyayı “büyüleyecek” süper güçlere sahip olmak isteriz. Fakat böyle adamlar *çarmıha gerilmiş* İsa'yı nasıl vaaz edebilir (1Ko. 2:1-5)? Yalnızca yaraları olan adamlar, yaraları olan günahkârlara, yaraları olan bir Kurtarıcı'yı vaaz edebilir. Öyleyse Tanrı, size bahşedeceği birçok içgörü ve yeteneklerin yanı sıra sizi yaralayacaktır da. A. W. Tozer'ın hikmetli bir sözü vardır: “Tanrı'nın bir adamı derinden yaralamadıkça onu bolca kutsayacağı şüphelidir.”

Hayatınızda bir noktada Tanrı sizi öyle yaralayacak ki, farkında olmadığınız o kendinize güven, hayatınızı o kadar istikrarlı süreklilikle yönlendirdiğiniz için artık size doğal ve masum gelen kendinize güven, kaybın ve ıstırabın altında yıkılacaktır. “Ah, demek Tanrı'ya güvenmek *bu* anlama geliyor! Şimdi acilen, çaresizlik içinde, daha önce hiç olmadığı kadar ciddi bir amaçla O'na ihtiyacım var.”

İşte o zaman Tanrı size destek olacak. Ve bu acıdan daha derin bir aziz olmuş halde çıkacaksınız. Daha iyi bir vaiz, pastör, önder, danışman, öğretmen ve arkadaş olacaksınız, çünkü daha iyi – bizzat yaralanmış Mesih'e daha benzer – bir adam olacaksınız.

Fakat erkenden “başarıya ulaştıysanız”, sizi bir yığın insan takip ediyorsa ve farkına varamadığınız ama onunla büyüdüğünüz kibri hâlâ kırılmamışsa, tehlikede olabilirsiniz. Ben epey armağan sahibi genç beylerin, konumlarının karakterlerinden fazla gelmesi nedeniyle

paramparça dağılıp yandıklarını ve yıllarca süren verimli hizmetlerini kaybettiklerini, hatta hizmeti tümüyle bıraktıklarını gördüm.

“Yıldızı parlayan” o kişiye imrenmeyin. Görüldüğünden daha tehlikede olabilir. Siz Rab’bin huzurunda tevazu göstermeyi sürdürün. Yolunuza çıkan zorlukları, hayal kırıklıklarını ve aşağılanmaları alçakgönüllülikle kabul edin. Onları “Mesih uğruna” (2Ko. 12:10) kabul edin. O’nun gücü bu yollarla sizde mevcut olacaktır (2Ko. 12:9).

Yazgınızı Kendiniz Edinmeye Çalışmayın

Üçüncü öğüt: “Ya Rab, her şeyi yaparsın benim için” (Mez. 138:8). Sizin hiçbir zaman zorlayıcı olmanız gerekmez, çünkü Rab’bin sizin için bir planı vardır ve bu plan O’na aittir. Şair John Burroughs Hristiyan değildi. Fakat “Bekleme” şiiri oldukça Hristiyan bir dile sahiptir:

*Uyurken, uyanırken, gece veya gündüz,
Aradığım dostlar beni arar,
Beni yolumdan saptıramaz hiçbir rüzgâr
Ya da kaderin gidişatını değiştiremez.*

Rab sizin için amaçladıklarına adanmış olduğundan ötürü, ardından gittiğiniz dostlar ve fırsatlar sizin ardından gelmektedir. Tam şu anda size doğru yoldalar. Buna inanın ve Tanrı dünyaya geliş amacınızın hikâyesini size anlatırken sevinç duyun. Geleceğinize hazır olmanın en iyi yolu alçakgönüllülikle, verimli bir şekilde ve neşyle şu an olduğunuz konumda Mesih’le yürümektir. Yıllar içinde sizin için amaçladıklarını gerçekleştirirken O’nu izlemeniz için size ön sıradan bir koltuk verecektir.

En Önemsiz Konumu Hedefleyin

Francis Schaeffer, peygamberlik niteliği içeren “Önemsiz İnsan Yok, Önemsiz Konum Yok” (İng.: “No Little People, No Little Places”) vaazında hepimizi uyarmıştır:

İsa Hristiyanların bilinçli olarak en alt konumu hedeflemelerini buyurur. Hepimiz – pastörler, öğretmenler, profesyonel din görevlileri ve profesyonel olmayanlar dahil – “Daha mühim yeri ben alayım, çünkü orası bana İsa Mesih için daha çok etki yaratma fırsatı verir” deme ayartıya yenik düşeriz. Hem bireysel Hristiyanlar hem de Hristiyan organizasyonlar, bizler daha da büyük imparatorluklar kurdukça bunu haklı gösterme ayartısına düşerler. Fakat Kutsal Yazılar’a göre aslında bunun tam tersi geçerlidir: Rab şahsen bizi daha büyük bir yere itelemedikçe, bilinçli olarak düşük yere yönelmeliyiz.

Schaeffer daha alt, yoğunluğu pek olmayan bir hizmet konumunda olduğumuzda Tanrı’yla yakınlığımızda dikkatimizi bozacak daha az şeyle karşılaşacağımızı açıklayarak devam eder. Gerçekten de güç konusunda ruhsal bir şey ne varsa, yalnızca Tanrı önünde bizzat sessizce durmamızla mümkün olur. Kendi neslimizde süren gerçek savaşa, yalnızca O’nun önünde sessiz kalarak katkı sağlayabiliriz.

Bulduğunuz yere yerleşin. Bulduğunuz anı derinden kabullenin. İsa’nın size en yakın olduğu yer burası. O’ nun tükenmez kaynaklarının size anbean sunulacağı yer burası: “İyiliğin ne büyüktür ya Rab, onu senden korkanlar için saklarsın” (Mez. 31:19). 📖

Kaynak: “Your Ministry Will Take a Lifetime: My Counsel for Younger Men”, *Desiring God*, 27.12.2019

< <https://www.desiringgod.org/articles/your-ministry-will-take-a-lifetime> > (27.11.2020 tarihinde erişildi). İzin ile kullanıldı.

Öfke

Tanrı'yı Oynamak

▣ Robert D. Jones

▣ Levent Kınran

Bu makale Öfke: Yaşam için 31 Günce kitabından alıntılanmıştır. 31-Day Devotionals for Life serisinden birkaç kitap yakında Karanlıktan Işığa Yayınları tarafından Türkiye'de yayımlanacak.

Kardeşlerim, birbirinizi yermeyin. Kardeşini yeren ya da yargılayan kişi, Yasa'yı yermiş ve yargılamış olur. Yasa'yı yargılasan, Yasa'nın uygulayıcısı değil, yargılayıcısı olursun. Oysa tek Yasa koyucu, tek Yargıç vardır; kurtarmaya da mahvetmeye de gücü yeten O'dur. Ya komşusunu yargılayan sen, kim oluyorsun? (Yakup 4:11-12)

Bugünkü metin, günahlı öfke hakkında keskin ve düşündürücü bir gerçeği açıklıyor: Özellikle öfkemizi bir kişiye iftira atarak ifade ediyorsak, Tanrı olmaya çalışıyoruz.

Bir anlamda günahın her türlü Tanrı'yı oynamayı içerir. İlk günahlı eylem, Adem ve Havva'nın Tanrı gibi olma arzularından kaynaklandı (bkz. Yar.3:1-6). Cinayet Tanrı'nın hayat verme ve alma hakkını gasp eder. Hırsızlık, Tanrı'nın zenginliği kendi isteğine göre dağıtma hakkına el koyar. Cinsel günah, bedenlerimizi nasıl kullanmamız gerektiğini Tanrı'nın belirleme hakkına kafa tutar.

Peki ya öfke? Yargılayıcı tutumun bir biçimi olarak – algılanan kötülük karşısında olumsuz ahlaksal bir yargıda bulunmak – Tanrı'nın yargılama hakkını gasp etmektir.

Size yönelik öfkem, sizin nasıl hareket etmeniz gerektiğine dair zihnimde kanun yapmama başlar.

- Benim telefonuma, e-mailime ya da mesajıma güneş batmadan cevap verilecek.
- Her Pazar beni kilise üyelerine yakışan şekilde selamlayacaksınız.
- Hepsinden önemlisi, beni bütün yüreğinle, canınla, zihninle ve gücünle, yani ben nasıl sevmek istiyorsam, öyle seveceksin.

Sana taleplerimi bildirebilirim ya da bildirmeyebilirim. Ama benim yasamı çiğnersen, bunu bir yere not ederim. Suçunu sana bildirmek ya da kanıtlarımı açıklamak zorunda değilim. Her şekilde, senin aleyhinde esas tanık da başsavcı da benim. Hâkim de icra memuru da infaz memuru da benim. İşte böyle tokmağımı vurur, hükmümü ilan eder, cezayı keser ve adaletimi icra ederim.

Tabii ki sen bunun farkında olmayabilirsin ama her şekilde benim gazabım altımdasın.

Elbette tanımladığım her rol, sadece Tanrı'ya aittir. "Tek bir Yasa Koyucu, tek bir Yargıç vardır." Kurtarmaya da mahvetmeye de gücü yeten O'dur. Günahlı öfkeye kapıldığımızda Tanrı'yı oynuyorum.

Tövbe neye benzer? İnsanların üzerine yığdığınız kanunları kaldırın. Suçlamaları düşürün. Kişinin suçlarını Hristiyan sevgisinin örtüsüyle örtün. Bunları hesap defterinizden silin. Tokmağınızı bırakın, hâkim kürsünüzden inin ve cübbenizi çıkartın. O kişiyi cezalandırmayı reddedin. Bunun yerine, onu Mesih'e benzer sevgiyle sevin.

Tek Yasa Koyucu ve tek Yargıç olan Tanrı, kendi rolünden istifa etmemiş ve sizi de vekili olarak atamamıştır.

Düşünün: Öfkeyle hareket ettiğinizde hangi şekillerde Tanrı gibi davranıyorsunuz? Ailenizi, dostlarınızı, çalışma arkadaşlarınızı ya da kilise üyelerinizi yargılayabilmek için hangi şekillerde O'nu tahtından indirdiniz?

Düşünün: Ne kadar sıklıkla başkalarının nasıl davranması gerektiğine dair aklınızda kanun koyuyorsunuz? Hangi şekillerde onları sessizce suçluyor, çığnedikleri yasaları kaydediyor, zihninizde davanızı sürdürüyorve çabucak hüküm veriyorsunuz?

Harekete Geçin: Öfkeli olduğunuz kişileri tanımlayın ve Rab'bin huzurunda hemen duayla tövbe edin. Tanrıçılık oyununu bırakın, öfkelendiğiniz kişileri O'nun eline teslim edin ve onları Mesih'e benzer sevgiyle sevin. 📧

Kaynak: *Anger: Calming Your Heart, 31-Day Devotionals for Life* (Phillipsburg, New Jersey: P & R Publishing, 2019), s. 51-52. İzin ile kullanıldı.

“Mesih’in nihayetinde yüreğinin kapılarını kendi koyunlarına kapatması için bir gerekçe sunamayız. Böyle bir gerekçe yoktur. Her insan dostluğu belirli bir sınıra sahiptir. Eğer onları belirli bir noktaya dek gücenirsek, eğer ilişki belirli bir noktaya kadar hasar görürse, eğer belirli ölçüde ihanette bulunursak o noktada dışlanırız. Duvarlar yükselir. Mesih'e gelince, günahlarımız ve zayıflıklarımız bize O'na yaklaşma hakkı kazandıran asıl unsurdur. Kendisine –önce iman etmemizde, sonrasında ise ölümün ardından O'nunla olana dek binlerce kez– yaklaşmamız dışında bizden hiçbir şey istenmemiştir.”

Dane Ortlund

Gentle and Lowly: The Heart of Christ for Sinners and Sufferers (Carol Stream, Illinois: Crossway, 2020).

TANRIBİLİM HAZİNESİ

e-manet dergisini sunan kadrodan Tanrı'yı tanımakta
derinleşmek için
Kutsal Kitap temelli kaynaklar.

<https://www.tanribilimhazinesi.com>

Hemen ziyaret edin!